

Jaarverslag 2017

Christelijke basisschool De Rank

Vereniging voor CNS te Helmond

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Organisatie	4
1.1 <i>Organisatiestructuur</i>	4
1.2 <i>Uitgangspunten, kernwaarden, missie en visie</i>	4
1.3 <i>Samenwerkingspartners</i>	5
1.4 <i>Governance</i>	5
2. Onderwijs	7
2.1 <i>Doelstellingen</i>	7
2.2 <i>Personeel</i>	8
3. Financiën	9
3.1 <i>Doelstellingen</i>	9
3.2 <i>Staat van baten en lasten</i>	9
3.3 <i>Balans</i>	11
3.4 <i>Kengetallen</i>	12
3.3 <i>Verantwoording prestatieboxmiddelen 2017</i>	12
3.4 <i>Treasury</i>	12
3.5 <i>Overige (ontwikkelingen)</i>	13
3.6 <i>Continuïteitsparagraaf</i>	13
4. Huisvesting / overig	17
4.3 <i>Doelstellingen</i>	17
4.4 <i>Overige (ontwikkelingen)</i>	17
5. Toekomstparagraaf	18
Bijlage A <i>Organogram</i>	19
Bijlage B <i>Overzicht scholen</i>	20
Bijlage C <i>Samenstelling centrale organen</i>	21
Bijlage D <i>Samenwerkingsverbanden</i>	22
Bijlage E <i>Begroting 2018</i>	23
Bijlage F <i>Jaarrekening 2017</i>	24

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Christelijke basisschool De Rank voor het jaar 2017.

In dit jaarverslag worden de onderwijskundige doelstellingen, het personeelsmanagement en de besteding van middelen ten aanzien van de huisvestingsplanning, het inventarisbeheer en de materiële exploitatie getoetst aan de doelen zoals gesteld in de begroting voor 2017.

De opzet van het jaarverslag is in de lijn met de Code voor goed bestuur waarin good governance beschreven staat.

Het jaar 2017 was een bewogen jaar waarin er veel wijzigingen in de personeelssamenstelling hebben plaatsgevonden. Omdat er te veel personeel was ten opzichte van het aantal leerlingen is er afscheid genomen van diverse leerkrachten. Daarnaast is er afscheid genomen van de directeur-bestuurder, dhr. G. van den Brink, die per 1 juli 2017 is opgevolgd door dhr. M. Liebregt. De locatieleider van de locatie Koekoekstraat is directeur geworden op een andere school en de locatieleider van de locatie Adbijlaan is naar Australië verhuisd. Na een sollicitatieprocedure is vanuit het team mevr. H. van Keulen benoemd als adjunct-directeur.

Behalve in personele zin is er ook op administratief gebied een forse verandering doorgevoerd door van administratiekantoor te wisselen. Per 1-1-2018 is de financiële en personele administratie gemigreerd naar het Helmonds bedrijf Driessen Groep.

Ondanks alle personele wisselingen en veranderingen "achter de schermen" hebben de leerkrachten het hoofd koel gehouden en is er goed onderwijs geleverd. Eind 2017 ontstond er gestaag steeds meer elan en enthousiasme om weer verder te bouwen aan onderwijsontwikkelingen.

Dhr. M. Liebregt
Directeur-bestuurder Cbs De Rank

Dit verslag is vastgesteld door het toezichthoudend bestuur op _____ 2018

1. Organisatie

1.1 Organisatiestructuur

Het schoolbestuur van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs is een bestuur waaronder één school voor basisonderwijs ressorteert. De school is gelegen in de gemeente Helmond. De rechtspersoonlijkheid van het schoolbestuur van de Vereniging voor CNS te Helmond is een verenigingsvorm. De vereniging is opgericht per 1 september 1959.

De dagelijkse leiding ligt in handen van de directeur-bestuurder. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd in een managementstatuut. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan het toezichthoudend bestuur door middel van (management)rapportages.

1.2 Uitgangspunten, kernwaarden, missie en visie

Voor het onderwijs op Cbs De Rank gelden de volgende **uitgangspunten**:

Cbs De Rank gaat uit van de Vereniging voor CNS te Helmond. Onze achtergrond is Protestant-Christelijk. Toch zijn er veel ouders met een andere levensbeschouwing die voor onze school kiezen. De kinderen van deze ouders zijn op De Rank vanzelfsprekend hartelijk welkom.

De methode Trefwoord is uitgangspunt voor de lessen levensbeschouwing. Jaarlijks worden een aantal thema's behandeld, welke aansluiten bij onze waarden. Ieder thema bevat Bijbelverhalen, schaduwverhalen en kan worden aangevuld met een lied, een gebed of een gedicht. Hierbij wordt uitgegaan van een algemeen Christelijke achtergrond. Voor alle leerlingen is er een Kerst- en Paasviering. In de bovenbouw worden de wereldgodsdiensten behandeld.

De Rank is een gewone basisschool. Er wordt gestreefd naar effectief onderwijs. Dit betekent, dat er in ieder leerjaar een vastgestelde hoeveelheid leerstof aan de orde komt. De leerstof is op dusdanige wijze over acht leerjaren verdeeld, dat de kinderen aan het eind voldoende zijn toegerust om op een succesvolle wijze aan een passende vorm van voortgezet onderwijs te kunnen beginnen.

Om alle leerlingen zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen, worden er vanuit de klassikale benadering individuele accenten gelegd, waarbij er wordt gestreefd naar een redelijke mate van zelfstandigheid.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de gewone lessen en de momenten waarop de kinderen moeten laten zien in hoeverre ze de aangeboden leerstof beheersen (repetities, toetsen en testen).

Voor ouders willen we een laagdrempelige school zijn, waarbij we tevens graag gebruik maken van ouderhulp op allerlei terreinen.

De **kernwaarden** van Cbs De Rank zijn:

- Elkaar helpen
- Leren met plezier
- Lekker actief

Deze kernwaarden geven richting aan het onderwijs op Cbs De Rank.

Elkaar helpen zal onder andere terug te zien zijn middels samenwerking. Samenwerking in projecten, het werken met thema's waarbij groepen aan elkaar gekoppeld worden, het werken in duo's, en elkaar instrueren.

Leren met plezier zal onder andere zichtbaar zijn in leuke opdrachten, gebruik maken van quizen en competitie. Maar ook; weten waar je het voor doet.

Lekker actief verhoudt zich tot veel zelf doen, niet te veel luisteren, aanbod in sport en zwemmen en een groente en fruit beleid.

Samenwerken, elkaar oprecht helpen (en ook een goed doel dat buiten de school ligt), ook sociaal emotioneel, niet pesten of de ander achter stellen passen bij de Christelijke identiteit van basisschool de Rank.

De **missie** van Cbs De Rank zoals deze gepresenteerd is:

“Vanuit de liefde voor het kind geven we onderwijs waarin leerlingen met plezier leren.

Elkaar helpen en lekker actief zijn vinden we hierbij belangrijk.

Ons doel is dat ze als krachtig persoon de school verlaten om goed toegerust het voortgezet onderwijs in te gaan.”

De **visie** die we hanteren is de volgende: “Op Cbs De Rank maken leerlingen en leerkrachten samen het beste onderwijs.”

Deze visie is uitdagend en helpt ons telkens weer opnieuw het onderwijs te verbeteren, samen met de leerlingen.

1.3 Samenwerkingspartners

Christelijke basisschool de Rank werkt samen met de volgende partners:

- Samenwerkingsverband Helmond - Peelland; regionaal samenwerkingsverband.
- Overleg Helmondse Schoolbesturen; hierin zijn de besturen van alle Helmondse basisscholen, scholen voor S(B)O en Voortgezet onderwijs vertegenwoordigd.
- Spring; Er wordt met Spring samengewerkt op het gebied van peuterspeelzalen (Kruimeltje, 't Dwergje en Piep In). Daarnaast verzorgt Spring de Voorschoolse Opvang en de Naschoolse Opvang.
- Er bestaan goede contacten met de scholen voor Voortgezet Onderwijs: Vakcollege Dr. Knippenberg; Dr. Knippenberg College; College Jan van Brabant; IVO-VMBO; Praktijkonderwijs en VSO.
- Met ingang van 1 augustus 2011 is Peuterspeelzaal Kruimeltje (Spring) in het gebouw van CBS De Rank gehuisvest. De samenwerking is goed, er wordt op verschillende terreinen samengewerkt, dat is vastgelegd in een locatieplan.
- Sinds medio 2012 is er een samenwerking met de Bibliotheek Helmond-Peelland. In beide locaties is een BOS (Bieb op school) ingericht.

1.4 Governance

Het bestuur stelt zich op als een “toezichhoudend bestuur”. De directeur - bestuurder is gemandateerd als “uitvoerend bestuurder”. Hiertoe is een managementstatuut opgesteld. In 2012 heeft het bestuur een toezichtkader vastgesteld. Het toezichtkader gaat uit van Policy Governance. Het toezichtkader voldoet aan de code Goed Bestuur.

Het toezichhoudend bestuur vergadert ongeveer 8 keer per jaar.

De medezeggenschapsraad geeft advies/instemming op de beleidsplannen. Het overleg van de medezeggenschapsraad, bestuur en directie vindt plaats volgens regelgeving. De website geeft informatie aan ouders en andere belangstellenden. Via de mail is er veel communicatie met externe partners. Het MR-reglement is vastgesteld in juni 2016.

Het personeel vergadert enkele keren per jaar plenair en daarnaast zijn er regelmatig bouwvergaderingen (onderbouw, middenbouw en bovenbouw). Er wordt ook gebruik gemaakt van collegiale consultatie en paralleloverleg.

Horizontale en verticale verantwoording

Volgens de daarvoor geldende regelgeving legt het bestuur verantwoording af aan de Algemene Jaarvergadering van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

Voor het gegeven onderwijs, de resultaten daarvan en het gevoerde financiële beleid legt het bestuur verantwoording af aan de onderwijsinspectie en het ministerie van OCW / CFI / DUO.

Klachtenafhandeling

Een klachtenprocedure is opgenomen in de schoolgids.

Intern zijn twee contactpersonen aanwezig. De klacht wordt doorgegeven/onderzocht door een extern vertrouwenspersoon. Het bestuur is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de Besturenraad.

De contactpersonen en de vertrouwenspersoon hebben in 2017 geen klachten ontvangen/behandeld.

1.5 Verslag toezichthoudend bestuur

Het toezichthoudend bestuur heeft in 2017 met inzet van een werving en selectiebureau in februari 2017 een nieuwe directeur-bestuurder geworven. Daarnaast heeft ze de directeur-bestuurder bijgestaan in de begrotingscyclus en is daar ook een financieel expert voor ingehuurd. In juni heeft de operationele overdracht plaats gevonden van dhr. G. van den Brink naar de nieuwe directeur-bestuurder dhr. M. Liebregt, hier is de voorzitter van het toezichthoudend bestuur nauw bij betrokken geweest.

Voor de controle van de jaarrekening en het jaarverslag over 2017 heeft het toezichthoudend bestuur Govers Onderwijs Accountants (thans: Wijs Accountants) aangewezen.

Het bestuur heeft in 2017 vergaderd op een aantal momenten, hierbij zijn de volgende zaken aan de orde geweest:

26-01-2017:

Aan de orde kwamen de wervings- en selectieprocedure voor een nieuwe directeur, het governance-model zoals dat voor de Rank is ingericht, en de begrotingsproblematiek en de hulp van de financieel expert om hier inzicht in te krijgen.

23-02-2017:

De vergadering stond in het teken van de begroting, waarbij er met advies van de financieel expert gesproken is over hoe te komen tot een sluitende begroting (zonder tekort). Het toezichthoudend bestuur houdt de goedkeuring over de gepresenteerde begroting (met beperkt tekort) aan tot na advisering door de MR.

23-03-2017, 20-04-2017, 29-05-2017:

De lopende zaken zijn besproken, zoals de opvolging van de begroting 2017 en de financiële maatregelen die daarbij nodig zijn, de ontevredenheid over de performance van het administratiekantoor, de komst van de nieuwe directeur en de regionale inbedding van CBS de Rank.

30-10-2017:

De voortgang van de schoolontwikkelingen zijn besproken. Er was specifiek aandacht voor a) de voorbereidingen om te migreren naar een nieuw administratiekantoor, b) de eerste voorbereidingen op de begroting 2018 en het gemis van financiële rapportages welke niet beschikbaar waren vanuit het administratiekantoor, c) het taakbeleid zoals dat ook besproken werd met de medezeggenschapsraad. Tevens is er d) een nieuw treasury-statuut vastgesteld en is er e) gesproken over de te nemen stappen om naar een professionelere governance-structuur te komen.

21-12-2017:

Omdat dhr. Hollemans terug zou treden als toezichthoudend bestuurder is er geworven voor nieuwe bestuursleden. Er is kennis gemaakt met twee potentiële nieuwe bestuurders tijdens deze vergadering. Vervolgens is er specifiek gesproken over de vast te stellen begroting voor 2018. De vragen die er waren zijn genoteerd en binnen twee weken door de directeur-bestuurder beantwoord waarbij de begroting voor 2018 ook voorzien is van een toelichting. Vervolgens is de begroting voor 2018 goedgekeurd. De meerjarenbegroting zoals in de vergadering gepresenteerd, is niet goedgekeurd. In 2017 is er zowel een wisseling van directeur/bestuurder als een wisseling van administratiekantoor geweest. Hierdoor was het niet mogelijk om een meerjarenbegroting op te stellen die door beleid gedragen werd, maar uitsluitend op de lopende exploitatie waarbij een oplopend tekort werd gepresenteerd. De directeur-bestuurder heeft toegezegd dat eind 2018 wel een beleidsgedragen begroting kan worden gepresenteerd.

Juni 2018

Ed Heinen, voorzitter toezichthoudend bestuur.

2. Onderwijs

Onder het bestuur van de Vereniging voor CNS te Helmond valt één basisschool: CBS De Rank, Koekoekstraat 1, 5702 PM te Helmond (Brin nr. 07LW). De basisschool bestaat uit twee gebouwen: Koekoekstraat 1, 5702 PM te Helmond (locatie groep 1-5) en Abdijlaan 4, 5702 NK te Helmond (locatie 6-8).

Het voornaamste voedingsgebied voor CBS De Rank is Helmond-Noord en Helmond-Centrum. Enkele leerlingen komen uit andere wijken van Helmond.

Binnen de genoemde wijken is CBS De Rank één van de vijf basisscholen. Het marktaandeel is ongeveer 40%. De school ligt in een zogenaamd "postcode gebied". Dit betekent dat relatief veel ouders een lage opleiding en een laag inkomen hebben. Het percentage leerlingen met een Turkse of Marokkaanse achtergrond is ongeveer 15% (dit is een afspiegeling van de bevolking van de wijk).

De afgelopen jaren daalt het aantal leerlingen van CBS De Rank. Op 1 oktober 2017 stonden 464 leerlingen ingeschreven.

Toelatingsbeleid

Christelijke basisschool De Rank heeft een open aannamebeleid. Dit wil zeggen dat iedere leerling welkom is. Wel wordt gevraagd zich respectvol op te stellen t.a.v. de identiteit van de school. In de schoolgids staat vermeld dat het bestuur een inschrijving kan weigeren of annuleren, indien naar de mening van de directie, geen adequate begeleiding van de betreffende leerling op onze school geboden kan worden.

Bijna alle leerlingen komen uit de wijken Helmond-Noord en de binnenstad. Enkele leerlingen komen uit andere wijken van Helmond. De keuze van deze ouders heeft meestal te maken met de identiteit van de school.

Beide schoolgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. In beide locaties is een tweede verdieping aanwezig. Indien noodzakelijk voor een leerling i.v.m. toegang tot de school zal een groep gehuisvest worden op de benedenverdieping van de schoolgebouwen.

2.1 Doelstellingen

De Rank wil effectief onderwijs realiseren. Wij gaan uit van het leerstofjaarklassensysteem met individuele accenten naar de leerlingen. Op onderwijskundig vlak staan aspecten van "passend onderwijs" en "opbrengst gericht werken" centraal. Leerlingen krijgen gedifferentieerd onderwijs in de klas en daarnaast is er ondersteuning met behulp van remedial teaching buiten de klas.

Onderwijsprestaties

Bij de eindtoets die de leerlingen in groep 8 gemaakt hebben haalde de school voor schooljaar 2017-2018 een score van 199,1.

We zitten daarmee boven de ondergrens van de inspectie voor scholen met een leerlinggewicht van 17%! De ondergrens is 198,2 en wij scoren 199,1 Dit wordt door de Inspectie beoordeeld als "voldoende."

Alle leerlingen (groep 1 t/m 8) nemen deel aan het Cito-leerlingenvolgsysteem. De prestaties liggen op een "gemiddeld" niveau.

De waardering van ouders en leerlingen wordt over het algemeen als positief ervaren. Een belangrijk verbeterpunt dat uit de onder ouders gehouden enquête is dat ouders meer betrokken kunnen worden bij school.

Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg.

In de afgelopen schooljaren hebben wij in de volgende gebieden ontwikkelingen doorgemaakt:

Taakspel: een attitude/vaardigheid van de leerkracht waarmee het gedrag, de zelfstandigheid en de concentratie van de leerlingen positief kan worden beïnvloed.

Parnassys: onderdelen van Parnassys zijn Integraal en Zien. Integraal is een instrument waarmee de kwaliteit van het onderwijs bewaakt kan worden. Zien is een instrument waarmee de sociaal emotionele ontwikkeling van ieder kind gevolgd kan worden.

Zorgplan: verdere ontwikkeling van de domeinen zoals benoemd door het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband zorgt hierbij voor monitoring. Aandacht voor trendanalyse en opbrengstgericht werken.

2.2 Personeel

Op 31 december 2017 werkten er 45 personen op CBS De Rank.

- 35 personen werkten als leerkracht, waarvan 28 in schaal LA, 6 in schaal LB, en 1 in schaal LC.
- 3 personen werkten als intern begeleider (LB)
- 2 schoonmakers
- 1 administratief medewerker
- 2 conciërges
- 1 adjunct-directeur
- 1 directeur-bestuurder

In 2017 maakten vier medewerkers gebruik van de BAPO-regeling.

De school is aangesloten bij een Arbodienst. Personeelsleden die zich ziekmelden, dienen binnen enkele dagen een vragenlijst in te sturen met gegevens betreffende hun ziekte. Indien een personeelslid zich binnen een termijn van 12 maanden driemaal ziekmeldt, wordt op de dag van ziekmelding telefonisch contact opgenomen. Tweemaal per jaar heeft de directeur-bestuurder een gesprek met de Arbo-arts in het kader van SMO (sociaal medisch overleg).

Professionalisering

Jaarlijks wordt er een "professionaliseringsplan" opgesteld. Hierin worden zowel de cursussen, nascholing en opleidingen voor alle teamleden gezamenlijk als de individuele na- en bijscholingsactiviteiten vermeld.

Gesprekscyclus

De school is gestart met voeren van doelengespreken. Hierbij wordt het normjaartaakformulier gebruikt om naast kwantitatieve afspraken over de hoeveelheid werk uitspraken te doen over de kwaliteit van het werk en de professionalisering.

In schooljaar 2018-2019 zal daar het aspect functioneren bij opgenomen worden om in schooljaar 2019-2020 ook beoordelingen gefundeerd uit te kunnen spreken.

Aanname en ontslag van personeel

Het gevoerde beleid gericht op de beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag is niet nodig. Leerkrachten die ontslagen worden zullen ondersteund worden naar een andere baan of functie conform de regels die daar door het Participatiefonds voor opgesteld zijn¹.

---

¹ Zie het reglement van het participatiefonds op <https://www.participatiefonds.nl/werkgevers/Reglement/Schooljaar+2018-2019>

3. Financiën

3.1 Doelstellingen

De begroting 2017 sloot met een negatief resultaat van € 21.647. In 2017 was het financieel beleid erop gericht het tekort zoveel mogelijk te beperken. Het resultaat is uitgekomen op € 73.956 negatief, het streven is daarmee niet gerealiseerd, we hadden te maken met onvoorziene tegenvallers, maar gelukkig ook enkele positieve ontwikkelingen. Hieronder zetten we dat meer gedetailleerd uiteen. Het financiële beleid van de vereniging streeft er naar de reserves niet te vergroten, maar zo mogelijk extra investeringen te realiseren om daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. In 2017 zijn we van administratiekantoor moeten wisselen omdat de oorspronkelijke dienstverlener de activiteiten heeft beëindigd en heeft wisseling van de directeur-bestuurder plaatsgevonden. Beide ontwikkelingen hebben gemaakt dat boekjaar 2017 beleidsluit is afgesloten waarbij wel gewerkt is naar een goede basis voor 2018. De meerjarenbegroting 2018-2022 zoals die in het najaar besproken is met het toezichthoudend bestuur sluit jaarlijks negatief en is beleidsarm opgesteld waarbij continuïteit vanuit 2017 is aangehouden. Het streven is om toe te werken naar een sluitende begroting, waarbij de aandacht met name ligt op het in de hand houden van de operationele kosten. In 2018 is het de uitdaging om ook de noodzakelijke ombuigingen te realiseren, daarbij is het ook belangrijk inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de Rijksbekostiging omdat hogere budgetten voor het onderwijs beschikbaar worden gesteld.

3.2 Staat van baten en lasten

Het financiële jaarverslag 2017 is afgesloten met een negatief saldo van € 73.956. Er werd een negatief resultaat begroot van € 21.647 en het negatief resultaat over 2016 bedroeg € 365.182. Ten opzichte van de begroting is sprake van een negatieve afwijking van € 52.309, maar ten opzichte van 2016 een verbetering van € 291.226. Onderstaand wordt een toelichting gegeven op het resultaat en op de oorzaak van de afwijking (> € 5.000).

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten			
Rijksbijdrage OCW	2.646.612	2.599.762	2.556.172
Overige overheidsbijdragen	28.369	13.400	30.502
Overige baten	83.809	17.000	56.933
Totaal baten	2.758.790	2.630.162	2.643.607
Lasten			
Personeelslasten	2.327.444	2.164.215	2.508.800
Afschrijvingen	60.390	56.594	66.093
Huisvestingslasten	138.164	175.500	128.965
Overige lasten	306.254	259.500	306.137
Totaal lasten	2.832.252	2.655.809	3.009.995
Saldo baten en lasten	-73.462	- 25.647	-366.388
Financiële baten en lasten	-494	4.000	1.206
Resultaat	-73.956	-21.647	-365.182

Baten

De totale baten zijn € 128.628 hoger dan begroot.

De **Rijksbijdragen OCW** zijn € 47.000 hoger dan begroot door indexeringen van de bekostiging wegens stijging van met name personele lasten waaronder een stevige indexering over het schooljaar 2016-2017 die in oktober 2017 is ontvangen (2,26% van de personele bekostiging).

De **overige overheidsbijdragen** vallen € 15.000 hoger uit dan begroot. Enerzijds is gemeentelijke subsidie die begroot was niet ontvangen (nadeel € 12.000), maar is een bonus/malus uitkering van € 27.000 van het vervangingsfonds ontvangen over 2016).

Overige baten zijn € 66.000 hoger dan begroot. Dit komt onder andere door hogere ouderbijdragen voor het overblijven van € 25.000 en de vrijval van enkele balans verplichtingen. Tegen over de hogere ouderbijdragen staan ook lasten.

Lasten

De totale lasten zijn € 176.000 hoger dan begroot.

Personeelslasten zijn € 163.000 hoger dan begroot. De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere lonen en salarissen (na aftrek van uitkeringen UWV) van € 91.000 enerzijds door gestegen pensioenkosten (waarvoor ook extra bekostiging is gekregen) en door extra vervangingen die niet vergoed worden. Verder zijn de overige personele lasten met € 72.000 overschreden. De post extern personeel is € 53.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit zijn voornamelijk kosten voor de directeur en extern ingehuurd vervangers.

Afschrijvingen zijn € 4.000 hoger dan begroot. Dit komt door investeringen in ICT.

Overige lasten zijn € 46.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door verschillende overschrijdingen en onderschrijdingen op heel veel verschillende posten. De meest opvallende overschrijdingen zijn administratiekantoor (€ 15.000), er is sprake van extra kosten wegens de gedwongen wisseling van administratiekantoor in 2017, accountantskosten (zowel de kosten van 2016 als 2017 zijn in het boekjaar opgenomen € 15.000), er is minder aan leermiddelen uitgegeven, maar ICT steeg wel, leermethodes worden steeds meer vervangen door licenties. Daarnaast zijn de kosten van de tussenschoolse opvang (TSO) niet begroot, maar hier staan inkomsten tegenover.

3.3 Balans

In onderstaande tabel zijn de balansen per 31 december 2017 en 31 december 2016 na resultaatbestemming opgenomen, in euro's.

Activa	31 december 2017	31 december 2016
Vaste Activa		
Materiële vaste activa	283.488	298.907
Financiële vaste activa	47.100	53.700
<u>Totaal vaste activa</u>	<i>330.588</i>	<i>352.607</i>
Vlottende activa		
Vorderingen	163.354	170.295
Liquide middelen	884.854	871.436
<u>Totaal vlottende activa</u>	<i>1.048.209</i>	<i>1.041.730</i>
<u>Totaal activa</u>	1.378.797	1.394.338
Passiva	31 december 2017	31 december 2016
Eigen vermogen	866.344	940.3006
Voorzieningen	266.084	204.952
Kortlopende schulden	246.369	249.087
<u>Totaal passiva</u>	1.378.797	1.394.338

Aangezien er minder is geïnvesteerd dan dat er is afgeschreven, is de waarde op de balans voor de materiële vaste activa gedaald. In totaal is er voor ongeveer € 45.000 geïnvesteerd en er is voor rond € 60.000 afgeschreven.

Onder de financiële vaste activa zijn de waarborgsommen opgenomen die voor de tablets zijn betaald, deze worden te zijner tijd terugontvangen.

Het eigen vermogen is afgenomen door het negatieve resultaat van 2017.

De overige voorzieningen betreffen de voorziening groot onderhoud, de voorziening ten behoeve van jubilea. De voorziening onderhoud is gestegen doordat er geen uitgaven zijn geweest maar wel is gedoteerd (€ 58.000) in 2017.

De voorziening jubilea, per ultimo 2017 € 17.000 groot, is gevormd op basis van een gemiddelde intredeleeftijd in het onderwijs van 25 jaar, standaard blijfkanspercentages en een uitkering voor 25 en 40-jarige jubilea conform de CAO. Op basis van deze uitgangspunten in de voorziening jubilea per balansdatum toereikend voor toekomstige verplichtingen.

3.4 Kengetallen

Vanuit de eerder opgenomen staat van baten en lasten en balans kan een aantal kengetallen worden gehaald. De kengetallen over het kalenderjaar 2017 en 2016 zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Ratio	Toelichting	Kengetallen 31-12-2017	Kengetallen 31-12-2016	Norm Inspectie
Liquiditeit	<u>Vlottende activa</u> Kortlopende schulden	4,25	4,18	< 0,75
Solvabiliteit 1	<u>Eigen vermogen x 100%</u> Totaal passiva	62,8	67,4	
Solvabiliteit 2	<u>(Eigen vermogen + vz) x 100%</u> Totaal passiva	82,1	82,1	< 30
Rentabiliteit	<u>Exploitatieresultaat x 100%</u> Totale baten	-2,7	-13,8	< 0
Weerstandsvermogen	<u>Eigen vermogen x 100%</u> Totale baten	31,4	35,6	< 5
Staat van baten en lasten				
	Personele lasten van totaal	82,2	82,7	Nvt
	Huisvestingsratio	4,9	4,3	< 10

Door de Inspectie van het Onderwijs zijn in het kader van haar toezichthoudende functie financiële kengetallen vastgesteld, indien een bestuur onder de kengetallen uitkomt is dat voor de Inspectie een signaal om verder te monitoren. Wij voldoen in ruime mate aan deze kengetallen. Het kengetal kapitalisatiefactor wordt niet meer gehanteerd.

De liquiditeit is voldoende, waardoor op korte termijn eenvoudig aan alle verplichtingen kan worden voldaan. De solvabiliteit geeft inzicht in hoeverre een organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Deze is ook ruim voldoende.

3.3 Verantwoording prestatieboxmiddelen 2017

Voor het jaar 2017 ontving het bestuur van de Ver. voor CNS te Helmond een bedrag van € 78.000. Deze middelen zijn ingezet om de individuele leerling, die extra aandacht behoeft, extra aandacht te geven. Daarnaast zijn de middelen aangewend om het vak- en vormingsgebied lezen bij kinderen te stimuleren.

3.4 Treasury

Met betrekking tot het Treasurybeleid kan worden opgemerkt dat er in het jaar 2017 geen beleggingen of beleningen waren of aangegaan zijn. De overtollige middelen staan op een spaarrekening die voldoet aan de eisen uit de regelgeving, het rendement is erg laag, maar binnen de wettelijke kaders niet te verbeteren.

Naar verwachting blijft deze situatie van kracht en zijn er geen externe financieringsbehoeften in de toekomst.

3.5 Overige (ontwikkelingen)

- Het bestuur streeft ernaar om in de komende jaren extra investeringen te doen op het vlak van vervanging van methoden en vervanging/aanpassing van materialen. Extra investeringen mogen ten laste gaan van de reserve. Bij deze extra investeringen valt o.a. te denken aan vervanging van methoden (taal, begrijpend en studerend lezen) en vervanging/aanvulling van materialen (o.a. computers, touch screens).
- Er zal de komende jaren ook extra geïnvesteerd gaan worden in lijn met de missie en visie van CBS De Rank (o.a. deskundigheidsbevordering leerkrachten).
- De komende jaren zal het aantal leerlingen iets dalen. Daarnaast zijn er onzekerheden betreffende vergoeding van de "postcodegebieden" en de "rugzakleerlingen".
- Ontwikkelingen rond contractactiviteiten en zogeheten derde geldstroomactiviteiten (denk hierbij aan verhuur en detachering) zijn niet aan de orde.
- Verwachte mutaties in reserves (onderscheiden naar de algemene reserve, de bestemmingsreserves, en overige reserves en fondsen) worden niet verwacht. De onderhoudsvoorziening zal in 2018 en 2019 aangesproken worden om achterstallig onderhoud uit te voeren. Op basis van deze kosten zal het meerjaren onderhoudsplan zoals dat in 2017 is opgesteld, maar nog niet in gebruik is genomen, worden bijgesteld en ingevoerd.
- Met betrekking tot het vrij besteedbaar vermogen kan worden opgemerkt dat het bestuur ernaar streeft dit, door middel van extra investeringen, in overeenstemming te brengen met de daarvoor uitgebrachte landelijke aanbevelingen.

3.6 Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf worden de financiële gevolgen van de toekomstige ontwikkelingen en het beleid afgezet tegen de huidige stand van zaken. De continuïteitsparagraaf geeft geen garanties op de toekomstige realisatie.

De toekomstige cijfers die in deze paragraaf gepubliceerd worden zijn afkomstig uit de Meerjarenbegroting 2017-2021.

A1. Personele bezetting en leerlingaantallen

KENGETAL stand 31/12	VERSLAGJAAR 2017	JAAR T+1 2018	JAAR T+2 2019	JAAR T+3 2020
Personele bezetting in FTE	33,7	33,7	33,7	33,7
Management/directie	1,0	1,0	1,0	1,0
Onderwijzend personeel	30.1	30.1	30.1	30.1
Onderwijsondersteunend personeel	2,6	2,6	2,6	2,6
Aantal leerlingen per 1-10 (t-1)	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019
Totaal	531	464	464	464

De prognose van de personele bezetting en de leerlingaantallen zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting. Het aantal leerlingen van basisschool De Rank daalt licht. De verwachting is dat het aantal leerlingen in de komende jaren licht dalend is en daarna stabiliseert. De personele bezetting zal worden aangepast aan deze ontwikkeling. Doormiddel van "natuurlijk verloop" – met name leerkrachten die van een volledige baan over gaan naar een parttime baan – zal een besparing plaatsvinden op de personele kosten. Het natuurlijk verloop is reeds verwerkt in de loonkostenprognose van de meerjarenbegroting.

A2. Meerjarenbegroting

Balans

Ontwikkeling balanspositie 2017-2022

	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Activa						
Materiële vaste activa	283.488	337.899	299.787	314.087	271.937	216.684
Financiële vaste activa	47.100					
Vlottende activa	163.354	215.000	215.000	215.000	215.000	215.000
Liquide middelen	884.855	716.053	436.615	262.421	201.319	95.736
	<u>1.378.797</u>	<u>1.268.952</u>	<u>951.402</u>	<u>791.508</u>	<u>688.257</u>	<u>527.420</u>
Passiva						
Eigen vermogen						
- algemene reserve	866.344	798.608	643.121	498.496	360.421	226.242
Voorzieningen	266.084	223.344	61.281	46.012	80.836	54.178
Vlottende passiva	246.369	247.000	247.000	247.000	247.000	247.000
	<u>1.378.797</u>	<u>1.268.952</u>	<u>951.402</u>	<u>791.508</u>	<u>688.257</u>	<u>527.420</u>

De materiële vaste activa nemen af omdat er meer afgeschreven wordt dat geïnvesteerd de komende jaren. De investeringsbegroting zal geactualiseerd worden om ook vanaf 2018 investeringen in te plannen. De financiële vaste activa zullen afnemen omdat het voornemen bestaat de constructie met Snappet waarbij waarborgsommen betaald worden te beëindigen.

Door geraamde uitgaven in het onderhoudsplan zal de voorziening onderhoud ver terug lopen.

Het eigen vermogen neemt de komende jaren af doordat tot en met 2018 sprake is van een negatief resultaat.

Kengetallen naar de toekomst:

<u>Kengetallen</u>						
Solvabiliteit EV/TV	62,8%	62,9%	67,6%	63,0%	52,4%	42,9%
Solvabiliteit 2 (EV+VOORZ)/TV	82,1%	80,5%	74,0%	68,8%	64,1%	53,2%
Liquiditeit KV/KS	4,25	3,77	2,64	1,93	1,69	1,26
Huisvestingsratio	4,9%	5,1%	5,1%	5,1%	5,2%	5,2%
Weerstandsvermogen (EV/TB)	31,4%	32,0%	26,9%	20,8%	15,1%	9,5%
Rentabiliteit (Res/TB)	-2,7%	-2,7%	-6,5%	-6,0%	-5,8%	-5,6%

De ontwikkeling van de kengetallen geeft inzicht in de consequenties van ongewijzigd beleid waarop de meerjaren begroting nog is gebaseerd. Deze lopen fors terug, maar blijven nog wel boven de signaleringgrenzen van de Inspectie, evenwel verdient de ontwikkeling van de financiële positie de aandacht omdat deze trend niet acceptabel is. In 2018 zal meer beleidsrijk begroot worden.

Staat van baten en lasten

Begroting 2018, Staat van baten en lasten en meerjarenbegroting 2019-2022

	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten						
3.1	Rijksbijdragen	2.646.612	2.462.738	2.355.960	2.355.960	2.355.960
3.2	Overige overheidsbijdrage en subsidies	28.369	13.000	13.000	13.000	13.000
3.5	Overige baten	83.809	22.000	22.000	22.000	22.000
Totaal baten		2.758.790	2.497.738	2.390.960	2.390.960	2.390.960
Lasten						
4.1	Personeelslasten	2.327.444	2.065.385	2.065.385	2.065.385	2.065.385
4.2	Afschrijvingen	60.390	75.589	71.562	65.700	59.150
4.3	Huisvestingslasten	138.164	130.500	130.500	130.500	130.500
4.4	Overige lasten	306.254	298.000	283.000	278.000	278.000
Totaal lasten		2.832.252	2.569.474	2.550.447	2.539.585	2.529.138
Saldo uit bedrijfsuitoefening		-73.462	-71.736	-159.487	-148.625	-138.178
6.	Financiële baten en lasten	-494	4.000	4.000	4.000	4.000
Saldo van baten en lasten		-73.956	-67.736	-155.487	-144.625	-134.178

- De baten lopen terug door de daling in leerlingen. Vanaf 2018, wanneer het aantal leerlingen is gestabiliseerd, blijven de baten gelijk. Daarbij zijn recente positieve signalen over de ontwikkeling van de bekostiging nog niet in de begroting ingerekend.
- De personeelslasten lopen ook terug dit komt doordat er natuurlijk verloop plaatsvindt maar de grootste terugloop wordt verklaard doordat er vanaf 1 juli 2017 een directeur in loondienst is opgenomen en de kosten voor de huidige directeur die extern wordt ingehuurd (extern personeel) komen te vervallen.
- De huisvestingslasten en overige lasten zijn gelijk gehouden voor de komende jaren.

B1. Rapportage risicobeheersing systeem

De begroting is uitgangspunt bij de bestedingen voor het lopend boekjaar. Afwijkingen worden door het administratiekantoor en/of directeur - bestuurder gemeld bij het toezichthoudend bestuur. De penningmeester van het toezichthoudend bestuur heeft een doorlopende mogelijkheid om inzicht te hebben in de financiële administratie van de organisatie. In 2017 is in de loop van het jaar van administratiekantoor gewisseld. De eerste maanden na de wisseling hebben in het teken gestaan van continuïteit. In 2018 wordt een sprong voorwaarts gezet in de beheersing van de financiën door meer structureel overleg en beter gebruik maken van de mogelijkheden die het informatiesysteem biedt. Op dit punt kunnen we slagen maken en hebben we inmiddels de eerste stappen gezet.

Het resultaat dat we nu bereiken is een betere sturing op met name de post "inhuur personeel" doordat er nauwlettend bijgehouden wordt wanneer en om welke reden er extern personeel wordt ingehuurd.

Per schooljaar 2018- 2019 zal het moment om te kiezen voor inhuur van (extern) personeel later komen te liggen. De groepen leerlingen zullen namelijk klein gehouden worden waardoor er bij ziekte van een leerkracht in eerste instantie groepen worden samengevoegd. Van elke jaargang (behalve groep 8) zijn er 3 groepen zodat bij ziekte de leerlingen van 3 groepen verdeeld worden over 2 leerkrachten. Hierdoor wordt er bespaard op de post "inhuur personeel" en kan de post "vast personeel" groter worden.

B2. Risico's en onzekerheden

Daling leerlingenaantal

Een terugloop van het aantal leerlingen is altijd een risico. Het aantal leerlingen van Cbs De Rank is afgelopen jaren flink gedaald. De personele bezetting zal telkens worden aangepast aan deze ontwikkeling waardoor er geen financiële tekorten ontstaan. Op dit moment zal mogelijk overschot van personeel opgevangen kunnen worden door "natuurlijk verloop" dan wel door het beëindigen van tijdelijke contracten.

Behalve deze curatieve mogelijkheden wordt er komende jaren gebouwd aan de school om deze zo aantrekkelijk mogelijk te maken en de terugloop van het aantal leerlingen te stoppen en wellicht zelfs weer wat groei te realiseren in het leerlingenaantal. Van de afgelopen jaren is een uitgebreide analyse gemaakt van de leerlingenaantallen. Op basis van deze analyse is er inzicht ontstaan waarmee de leerlingenaantallen gedurende het schooljaar ook goed gevolgd kunnen worden en er beter geprognosticeerd zal kunnen worden in de toekomst.

De verwachting is dat het aantal leerlingen in de komende jaren licht dalend is en daarna stabiliseert.

Beëindiging regeling impulsgebieden

De huidige regeling impulsgebieden loopt tot 1 augustus 2017. Mocht deze niet verlengd worden dan heeft dit grote gevolgen voor de baten van de vereniging. Blijft de regeling wel bestaan dan zal ook de daling van het schoolgewicht bijdragen aan een daling van inkomsten vanuit deze regeling.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie voor de rapportage van het toezichthoudend orgaan paragraaf 1.4, 1.5 en 1.6.

4. Huisvesting / overig

4.3 Doelstellingen

Christelijke basisschool De Rank heeft twee locaties:

De hoofdlocatie is gevestigd aan de Koekoekstraat 1, 5702PM te Helmond.

De locatie voor de bovenbouw is gevestigd aan de Abdijlaan 4, 5702NK te Helmond

Aanvullende gegevens van beide locaties:

Hoofdlocatie, Koekoekstraat 1: bouwjaar 1960 met uitbreidingen in 1985, 1997, 2001, 2003 en 2010. Bruto vloeroppervlakte $\pm$ 2330 m². In dit gebouw wordt lesgegeven aan de groepen 1 t/m 5 en de instroomgroep. In totaal gaat het om 16 groepen.

Locatie Abdijlaan 4: bouwjaar 1956. Bruto vloeroppervlakte 1122 m². In dit gebouw wordt lesgegeven aan de groepen 6 t/m 8. In totaal gaat het om 7 groepen.

Het onderhoud vindt plaats conform het Meerjaren Onderhouds Plan (MOP) opgesteld door het OSGMetrium te Sint-Oedenrode. Het laatst is dit MOP aangepast in het najaar van 2015. In 2017 is er gewerkt aan een nieuw MOP. Dit is nog niet in gebruik genomen.

4.4 Overige (ontwikkelingen)

Binnen het samenwerkingsverband voor passend onderwijs Helmond-Peelland is een ontwikkeling gestart om meer tot samenwerking te komen. Hierbij zijn er eerste plannen uitgewerkt om centraal een aantal onderwijskundige ontwikkelingen te faciliteren.

5. Toekomstparagraaf

Landelijke ontwikkelingen in het Primair Onderwijs

De Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Helmond participeert actief in het Overleg Helmondse Schoolbesturen (OHS). In dit overleg komen o.a. de volgende zaken aan de orde:

- Lokale Educatieve Agenda
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Onderwijshuisvesting
- Contacten met Gemeente

Het team van Christelijke Basisschool De Rank is actief bezig met de uitvoering van "passend onderwijs" en "opbrengst gericht werken". Hierbij valt o.a. te denken aan:

- a. Teamtraject "Bevlogenheid" voor de ontwikkeling van ieder individu persoonlijk en het team in het algemeen
- b. trendanalyses
- c. referentieniveaus
- d. "taalgroep" voor de leerlingen van groep 1-2 (woordenschatontwikkeling, taalontwikkeling)
- e. ondersteuning voor de leerlingen van groep 3 t/m 5
- f. ondersteuningsgroep voor de leerlingen van groep 6 t/m 8 (kinderen volgen dagelijks onderwijs in een vakgebied – rekenen / taal / lezen – op hun eigen niveau in een aparte groep)
- g. plusgroep voor de leerlingen van groep 6 t/m 8 (meerbegaafde en hoogbegaafde kinderen volgen les in een aparte groep gedurende 1 dagdeel per week). Voor de plusgroep zijn er voorbereidingen om te komen tot een samenwerking met het Voortgezet Onderwijs.
- h. een "co-time" opvang, waarbij leerlingen kunnen worden opgevangen die even "rust" nodig hebben.
- i. sova-training (training op het gebied van sociaal-emotionele vaardigheden).
- j. faalangstreductietraining (training ter voorkoming van faalangst).

Bestuurlijke ontwikkelingen

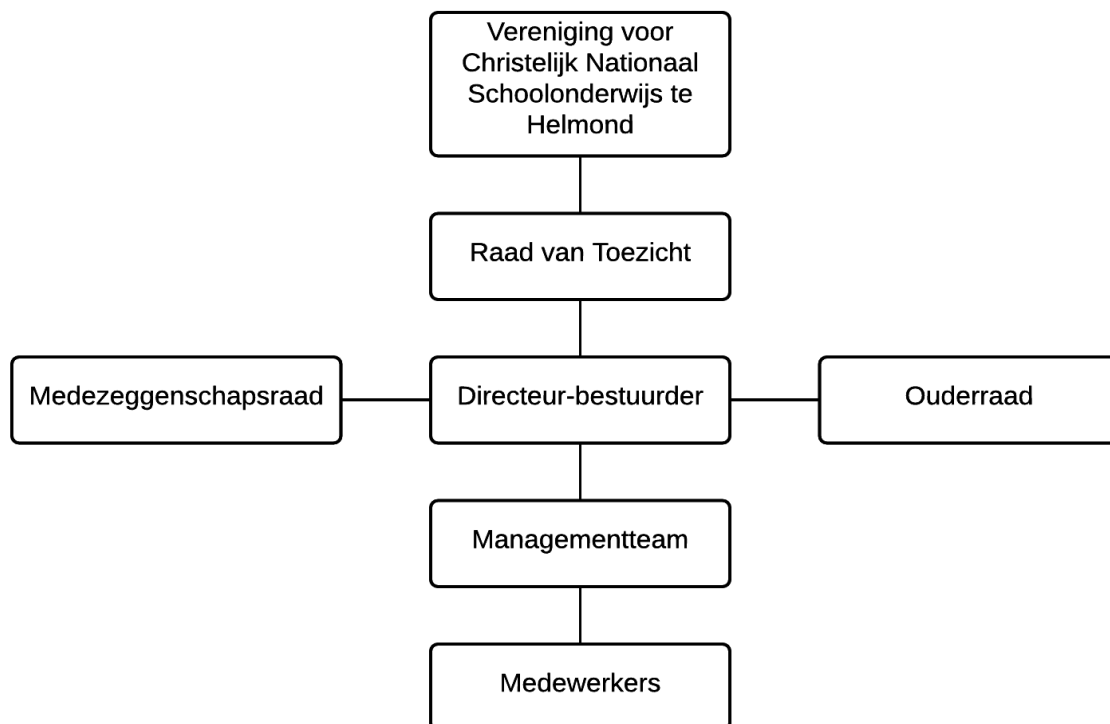
Het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Helmond heeft aangegeven zich te oriënteren op een andere rechtsvorm. Binnen het onderwijs is dan de stichting de andere (ook meest voorkomende) mogelijkheid. Daarna zal het bestuur in schooljaar 2017-2018 onderzoeken hoe er goed vormgegeven kan worden aan de code goed bestuur en welk bestuursmodel daar in de bestaande situatie het beste bij hoort.

Financiën

Het aantal leerlingen van basisschool De Rank daalt. De personele bezetting is in 2017, voor aanvang van het schooljaar 2017-2018, aangepast aan deze ontwikkeling. Doormiddel van "natuurlijk verloop" – met name leerkrachten die van een volledige baan over gaan naar een parttime baan – zal een besparing plaatsvinden op de personele kosten. Daarnaast zal afscheid worden genomen van medewerkers met een tijdelijke aanstelling. De verwachting is dat het aantal leerlingen in de komende jaren rond het aantal van 500 zal stabiliseren. Onzekere factoren m.b.t. de financiën voor de langere termijn zijn de vergoeding voor "postcodegebieden" en de "rugzakleerlingen." De begroting 2017 wordt als bijlage opgenomen in dit jaarverslag. Jaarlijks stelt het bestuur een meerjarenbegroting vast.

Bij de toekomstparagraaf horen ook de vermeldingen onder 2 (onderwijs), 2.2 (personeel) en 3 (financiën).

Bijlage A Organogram

Bijlage B Overzicht scholen

Brinnr.	Schoolnaam	Adres	Postcode/Plaats
07LW	Basisschool De Rank locatie	Koekoekstraat 1	5702 PM Helmond
07LW	Basisschool De Rank locatie	Abdijlaan 4	2702 NK Helmond

Bijlage C Samenstelling centrale organen

Samenstelling raad van toezicht per 31 december 2017

Voorzitter: Dhr. E. A. Heinen
Penningmeester: Dhr. A. Bron
Leden: Dhr. G. Hollemans

Management per 31 december 2017

Directeur-bestuurder: Dhr. M. Liebregt
Adjunct-directeur: Mevr. H. van Keulen

Medezeggenschapsraad per 31 december 2017

Voorzitter: Dhr. M. Wage (oudergeleding)
Secretaris: Mevr. I. Zuring (personeelsgeleding)
Leden: Dhr. A. Terbeek (oudergeleding)
Dhr. B. Gijselhart (oudergeleding)
Mevr. H. Hanegraaf (personeelsgeleding)
Mevr. A. Van Dommelen (personeelsgeleding)
Mevr. W. Raaijmakers (personeelsgeleding)
Mevr. A. de Geus (personeelsgeleding)

Bijlage D Samenwerkingsverbanden

In het kader van Passend onderwijs participeert christelijke basisschool De Rank actief in het regionaal samenwerkingsverband Helmond-Peelland PO 3008.

Bijlage E Begroting 2018

Staat van baten en lasten

	Werkelijk 2017	Begroting 2018
	531	511
Baten		
Rijksbijdrage OCW	2.646.612	2.462.738
Overige overheidsbijdragen	28.369	13.000
Overige baten	83.809	22.000
Totaal	2.758.790	2.497.738
Lasten		
Personeelslasten	2.327.444	2.065.385
Afschrijvingen	60.390	75.589
Huisvestingslasten	138.164	130.500
Overige lasten	306.254	298.000
Totaal	2.826.252	2.569.474
Saldo baten & lasten	- 73.462	-71.736
Saldo financiële baten & lasten	-494	4.000
Exploitatiesaldo	-73.956	-67.736

Bijlage F Jaarrekening 2017

Jaarrekening 2017

Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs

A. Balans per 31-12-2017 na resultaatbestemming

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1 Activa		
1.1 Vaste activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	283.488	298.907
1.1.3 Financiële vaste activa	47.100	53.700
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>330.588</u>	<u>352.607</u>
1.2 Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	163.354	170.295
1.2.4 Liquide middelen	884.854	871.436
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>1.048.209</u>	<u>1.041.730</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>1.378.797</u>	<u>1.394.338</u>
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	866.344	940.300
2.2 Voorzieningen	266.084	204.952
2.4 Kortlopende schulden	246.369	249.087
<u>Totaal passiva</u>	<u>1.378.797</u>	<u>1.394.338</u>

B. Staat van baten en lasten over 2017

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	2.646.612	2.599.762	2.556.173
3.2 Overige overheidsbijdragen	28.369	13.400	30.502
3.5 Overige baten	<u>83.809</u>	<u>17.000</u>	<u>56.933</u>
Totaal baten	<u>2.758.790</u>	<u>2.630.162</u>	<u>2.643.607</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	2.327.444	2.164.215	2.508.800
4.2 Afschrijvingen	60.390	56.594	66.093
4.3 Huisvestingslasten	138.164	175.500	128.965
4.4 Overige lasten	<u>306.254</u>	<u>259.500</u>	<u>306.137</u>
Totaal lasten	<u>2.832.252</u>	<u>2.655.809</u>	<u>3.009.995</u>
Saldo baten en lasten	<u>-73.462</u>	<u>-25.647</u>	<u>-366.388</u>
6 Financiële baten en lasten	<u>-494</u>	<u>4.000</u>	<u>1.205</u>
	-494	4.000	1.205
Resultaat	<u>-73.955</u>	<u>-21.647</u>	<u>-365.182</u>
Resultaat na belastingen	<u>-73.955</u>	<u>-21.647</u>	<u>-365.182</u>
Totaal resultaat	<u>-73.955</u>	<u>-21.647</u>	<u>-365.182</u>

C. Kasstroomoverzicht over 2017

	2017 EUR	2016 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	-73.462	-366.388
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	60.390	66.092
- Mutaties voorzieningen	61.132	58.000
- Koersresultaat FVA	0	0
- Ov mutaties eigen vermogen	0	0
	<u>121.522</u>	<u>124.092</u>
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	6.940	2.222
- Kortlopende schulden	-2.717	-64.932
	<u>4.223</u>	<u>-62.710</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	52.283	-305.006
Ontvangen interest	-494	2.192
Betaalde interest	0	-988
Buitengewoon resultaat	0	0
	<u>-494</u>	<u>1.204</u>
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	51.789	-303.802
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-44.971	-35.504
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in financiële vaste activa	6.600	0
	<u>-38.371</u>	<u>-35.504</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-38.371	-35.504
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen		0
Aflossing langlopende schulden	-	0
	<u>-</u>	<u>0</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>13.419</u>	<u>-339.306</u>
Liquide middelen 1-1	871.436	1.210.742
Liquide middelen 31-12	884.854	871.436
Mutatie liquide middelen	<u>13.419</u>	<u>-339.306</u>

D. Grondslagen

1 Algemeen

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs
Rechtsvorm: Vereniging
Vestigingsadres: Koekoekstraat 1 5702 PM Helmond
Zetel: Helmond
Kamer van Koophandel: 40235520

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en lasten hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Continuïteit

Het eigen vermogen van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs per 31 december 2017 € 866.334 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden. Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat.

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Financiële instrumenten

de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslag wordt verwezen naar de behandeling per post.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs of de moedermaatschappij van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er wordt afgeschreven in het jaar van aanschaf na in gebruikname.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Investeringskosten onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste gebracht van het resultaat.

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de investeringen.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen is in handen van de gemeente. Het juridisch eigendom berust bij de vereniging.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve (Publiek)

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalitatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenbegroting die een periode kent van 25 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarover de meerjarenonderhoudsbegroting strekt. Daar waar in het groot onderhoud wordt voorzien door middel van een convenant met de gemeente is geen voorziening getroffen.

Voorziening jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging (1,5%) en disconteringsvoet (2,00 %). De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De hoogte van de voorziening is bepaald op grond van het aantal FTE en een schatting van het bedrag per FTE.

Kortlopende schulden

Dit betreft schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreft vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsideerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsideerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat

Per 31 december 2017 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 104,4%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Er wordt over de gebruiksduur afgeschreven, waarbij de afschrijvingen ingaan in de maand na in gebruikname. De volgende termijnen worden gehanteerd:

Meubilair 15 jaar
Leermiddelen 8 jaar
Inventaris en apparatuur 5 jaar
ICT apparatuur 5 jaar

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toeerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten van uitaegeven en ontvangen leninaen.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

E. Toelichting behorende tot de balans

1 Activa
1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Andere vaste bedrijfsmidde- len	Totaal
Aanschafprijs 1-1-2017	672.500	289.693	962.193
Afschrijving cum. 1-1-2017	470.212	193.074	663.286
Boekwaarde 1-1-2017	202.288	96.619	298.907
Investeringen 2017	28.006	16.965	44.971
Desinvesteringen 2017	0	0	0
Afschrijvingen 2017	36.304	24.085	60.390
Jaarmutatie	-8.298	-7.121	-15.419
Aanschafprijs 31-12-2017	700.506	306.658	1.007.164
Afschrijving cumulatief 31-12-2017	506.517	217.159	723.676
Boekwaarde 31-12-2017	193.990	89.498	283.488

Onder 1.1.2.3 Inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen
Onder 1.1.2.4 Andere vaste bedrijfsmiddelen vallen de leermethoden

De Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs hanteert de volgende afschrijvingstermijnen:

- Meubilair	15 jaar
- Inventaris en apparatuur	5 jaar
- ICT	5 jaar
- Leermiddelen	8 jaar

1.1.3 Financiële vaste activa

1.1.3.8 Overige vorderingen	Boekwaarde per 1 januari 2017	Mutaties 2017		Boekwaarde per 31 december 2017
		Investeringen en verstrekte leningen	Desinveste- ringen en afgeloste leningen	
	53.700		6.600	47.100
Financiële vaste activa	53.700	0	6.600	47.100

Dit betreft de borg voor het gebruik van tablets van Snappet.

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.2.2.1 Debiteuren		
1.2.2.2 Kortlopende vorderingen op OCW/EZ	132.942	132.293
1.2.2.3 Vordering gemeente		
1.2.2.15 Overige vorderingen	0	4.202
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	28.638	28.162
1.2.2.14 Te ontvangen interest	19	216
1.2.2.15 Overige overlopende activa	1.755	5.421
1.2.2.16 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
Totaal vorderingen	163.354	170.295

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	884.854	871.436
Totaal liquide middelen	884.854	871.436

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2017 EUR	Mutaties		Stand per 31- 12-2017 EUR
		Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	
2.1.1.1 Algemene reserve	940.300	-102.534		837.767
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek				
Bestemmingsreserve ouderbijdragen		28.577		28.577
Totaal eigen vermogen	940.300	-73.956	0	866.344

De nog niet bestede gelden ontvangen van ouders voor specifieke activiteiten zijn gereserveerd in een bestemmingsreserve.

2.2 Voorzieningen

	2.2.1.4 Voorziening jubilea	2.2.1 Personele voorzie- ningen	2.2.3 Voorziening onderhoud	Totaal voorzie- ningen
Stand per begin boekjaar	17.349	17.349	187.603	204.952
Dotaties 2017	3.132	3.132	58.000	61.132
Onttrekking 2017	-	-	-	-
Vrijval 2017	-	-	-	-
Stand einde boekjaar	20.481	20.481	245.603	266.084
Kortlopend deel < 1 jaar	-	-	230.712	230.712
Looptijd 1<>5	1.403	1.403	14.891	16.294
Langlopend deel > 5 jaar	19.078	19.078	-	19.078
	20.481	20.481	245.603	266.084

De post 2.2.1.4 Personele voorzieningen betreft de voorziening ambtsjubilea.
De post 2.2.3 Voorziening onderhoud betreft de voorziening groot onderhoud.

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
2.4.8 Crediteuren	56.118	28.175
	56.118	28.175
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	65.627	74.433
Premies participatiefonds, risicofonds en vervangingsfonds	6.812	24.455
	72.439	98.888
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen	22.134	21.498
2.4.12 Overige kortlopende schulden		
Nog te betalen bedragen	26.960	27.900
Netto salarissen	269	395
	27.229	28.295
2.4.14 Vooruitontvangen subsidies OCW / EZ		
Lerarenbeurs	4.762	
	4.762	0
2.4.17 Vakantiegeld	63.687	72.231
	63.687	72.231
Totaal kortlopende schulden	246.369	249.087

Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

Er is een lease overeenkomst afgesloten met Sharp voor 60 maanden ingaand 1-10-2016. Jaarverplichting 2018 € 14.184. Verplichting langer dan 1 jaar € 39.006.

Regeling duurzame inzetbaarheid

Met ingang van 1 september 2014 is de regeling duurzame inzetbaarheid in werking getreden. De Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs heeft geen afspraken gemaakt met medewerkers ten aanzien van de duurzame inzetbaarheid binnen de mogelijkheden van de CAO. Derhalve is geen voorziening hiervoor gevormd.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2017

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW / EZ	2.221.261	2.174.117	2.141.947
3.1.2. Overige subsidies OCW / EZ	267.063	268.625	274.981
3.1.3 Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	158.288	157.020	139.247
Totaal rijksbijdragen OCW	2.646.612	2.599.762	2.556.175

3.1.1 Rijksbijdrage OCW / EZ

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW			
Personele lumpsum	1.609.019	1.571.367	1.503.431
Materiële instandhouding	347.167	344.215	371.986
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	265.076	258.535	266.531
	2.221.261	2.174.117	2.141.947

3.1.2. Overige subsidies OCW / EZ

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.1.2.1 Overige subsidies OCW			
Subsidie voor studieverlof	3.401	11.782	11.782
Prestatiebox	78.124	67.314	54.489
Bekostiging impulsgebieden	185.538	189.528	205.537
Aanvullende bekostiging buitenonderhoud		-	3.172
	267.063	268.625	274.981

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.2.2.2 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	1.343	13.400	30.502
3.2.2.3 Overige overheidsbijdragen	27.026	-	-
	-	-	-
Totaal overige overheidsbijdragen	28.369	13.400	30.502

3.5 Overige baten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
3.5.1 Verhuur	16.229	10.000	8.316
3.5.2 Detachering personeel		7.000	
3.5.5 Ouderbijdragen	34.802		47.321
3.5.10 Overige	32.779		1.296
Totaal overige baten	83.809	17.000	56.933

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	1.548.229	1.971.215	1.711.603
4.1.1.2 Sociale lasten	200.817	0	228.808
4.1.1.3 Participatiefonds	64.750	0	55.125
4.1.1.4 Vervangingsfonds	29.667	0	97.551
4.1.1.5 Pensioenpremies	207.678	0	189.539
4.1.1 Lonen en salarissen	2.051.142	1.971.215	2.282.627
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	3.132	0	0
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	214.193	170.000	192.777
4.1.2.3 Overig	87.559	63.000	107.523
4.1.2 Overige personele lasten	304.884	233.000	300.300
4.1.3 Ontvangen vergoedingen	-28.582	-40.000	-74.126
Totaal personeelslasten	2.327.444	2.164.215	2.508.800

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
- voorziening jubilea	3.132	-	-
Totaal	3.132	-	-

4.1.2.3 Overige personeelskosten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
De overige personeelskosten bestaan uit de volgende posten:			
Werkkostenregeling	7.573	-	-
Schoolbegeleidingsdiensten	10.217	10.000	32.474
Personeelskantine	2.885	6.500	10.328
(Na)Scholing en cursussen	29.186	25.000	20.200
Studiedagen en conferenties	497	-	-
Werving personeel	15.341	-	15.890
Reis en verblijf	7.027	3.000	3.058
Activiteiten personeel	2.251	7.500	6.043
Bedrijfsgezondheidsdienst	9.099	8.000	7.607
Overige personele lasten	3.482	3.000	11.924
Totaal	87.559	63.000	107.523

4.1.3 Ontvangen vergoedingen

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
4.1.3.3 Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	-28.582	40.000-	-74.126
Totaal	-28.582-	40.000-	-74.126-

Aantal personeelsleden

Gemiddeld had de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs 31,6fte in dienst (2016: 40 fte)

De volgende onderverdeling kan worden gemaakt over het aantal personen:

	2017	2016
Dir	1,0	1,0
OP	28,0	36,0
OOP	2,6	3,0
Totaal	31,6	40,0

4.2 Afschrijvingen

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	60.390	56.594	66.093
Totaal afschrijvingen	60.390	56.594	66.093

4.3 Huisvestingslasten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
4.3.1 Huur	-	-	-
4.3.3 Onderhoud	12.309	13.000	13.245
4.3.4 Energie en water	36.788	33.500	35.881
4.3.5 Schoonmaakkosten	10.362	55.000	7.552
4.3.6 Heffingen	10.038	8.000	10.537
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	58.000	58.000	58.000
4.3.8 Overige	10.668	8.000	3.750
Totaal huisvestingslasten	138.164	175.500	128.964

4.4 Overige instellingslasten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	87.640	59.000	55.075
4.4.2 Inventaris en apparatuur	80.125	79.500	88.384
4.4.3 Leermiddelen	37.909	50.000	70.150
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen			
4.4.5 Overige	100.579	71.000	92.530
Totaal overige instellingslasten	306.254	259.500	306.138

4.4.1 Toelichting administratie- en beheerslasten

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
Administratiekantoor	47.828	33.000	35.587
Accountant	18.176	3.500	8.618
Deskundigenadvies	7.071	-	-
Juridische kosten	694	5.000	-
Telefoon/fax	3.580	3.000	2.335
Porti	153	1.000	484
Drukwerk	1.597	2.000	-
Kantoorbenodigdheden	1.467	500	909
Onkostenvergoedingen RvT / bestuur	7.075	7.000	7.142
Beheer en bestuur	-	4.000	-
	87.640	59.000	55.075

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
Controle jaarrekening			
- boekjaar 2015			5.678
- boekjaar 2016	9.597		2.940
- boekjaar 2017	8.579	3.500	-
Adviesdienstverlening			
	18.176	3.500	8.618

Wij hebben van de accountantsorganisatie uitsluitend controlediensten ontvangen.

De genoemde bedragen betreffen de controlekosten met betrekking tot het genoemde kalenderjaar.

4.4.2 Toelichting Inventaris en apparatuur

	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
Inventaris	1.657	2.000	5.244
ICT	51.247	47.500	49.204
Mediatheek en bibliotheek	4.764	6.000	4.874
Reproductie	22.458	24.000	29.062
	80.125	79.500	88.384

4.4.3 Toelichting leermiddelen

	EUR EUR	EUR EUR	EUR EUR
Leermiddelen	37.909	50.000	70.150
	37.909	50.000	70.150

4.4.5	Toelichting Overige	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
	Kabeltelevisie en overige rechten	2.322	3.000	3.926
	Abonnementen	4.267	3.000	7.391
	Contributies	7.513	6.000	5.337
	Representatie	1.282	500	1.067
	Medezeggenschap- en ouderraad	1.923	2.000	2.757
	Overige verzekeringen	1.435	4.000	1.367
	Culturele vorming	6.903	10.000	7.417
	Sportdag en vieringen	4.253	5.000	3.052
	Reizen en excursies	18.093	4.000	25.206
	Testen en toetsen	1.727	5.000	2.462
	Schoolzwemmen	11.779	12.500	13.038
	Leerlingkantine en automaten	13.464	15.000	12.013
	Bijdrage aan derden	-	-	240
	Tussenschoolse opvang	13.256	-	-
	Projecten	2.723	-	1.327
	Bijzondere lasten	-	-	212
	Overige onderwijslasten	9.639	1.000	5.716
		100.579	- 71.000	- 92.530

6	Financiële baten en lasten	2017 EUR	Begroting 2017 EUR	2016 EUR
6.1.1	Rentebaten	222	5.000	2.192
	Totaal financiële baten	222	5.000	2.192
6.2	Financiële lasten			
6.2.1	Rentelasten	716-	1.000-	988-
	Totaal financiële lasten	716-	1.000-	988-
	Saldo financiële baten en lasten		4.000	1.205
		494-	4.000	1.205
	Jaarresultaat	73.955-	21.647-	365.181-

F. Overzicht verbonden partijen

De stichting heeft bestuurlijke inbreng (maar geen overwegende zeggenschap) in de volgende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteit
SWV PO Helmond Peelland	Helmond	Stichting	Uitvoering Wet Passend Onderwijs

Aangezien de jaarrekening over 2017 van de genoemde instellingen nog niet voorhanden zijn kan geen inzicht worden gegeven in vermogen en resultaat over 2017. Er is geen sprake van een deelname of consolidatie.

Model G : verantwoording subsidies

G1. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES ZONDER VERREKENINGSCLAUSULE (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EZ regelingen betrekking hebben op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
	Kenmerk	Datum			
			€	€	Ja/nee
			-	-	
totaal			-	-	

G2. VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebben op de EZ subsidies)

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum				
			€	€	€	€
					-	-
totaal						

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Saldo 1 januari 2017	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31 december 2017	Saldo te besteden 31 december 2017
	Kenmerk	Datum						
			€	€	€	€	€	
totaal								

H. Bezoldiging van bestuurders en toezichhouders

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs van toepassing zijnde regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs is het WNT-maximum voor het onderwijs en bedraagt voor 2017 € 107.000. Complexiteitspunten: Aantal leerlingen 1, totale baten 2, onderwijssoorten 1. Voor de individuele bezoldigingsmaximum van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs wordt verwezen naar onderstaande opstelling. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	M. Liebregt	G. van den Brink
Functiegegevens	Directeur- bestuurder	Directeur- bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/07-31/12	01/01-31/07
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	0,75
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	nee
Klasse		A A
Complexiteitspunten aantal leerlingen	1	1
Complexiteitspunten totale baten	2	2
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	1	1
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	42.727	63.376
Beloningen betaalbaar op termijn	5.340	-
Subtotaal	48.067	63.376
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	53.940	46.611
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	NVT	NVT
Totaal bezoldiging	48.067	63.376
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	
Verplichte motivering indien overschrijding	NVT	Overgangsrecht
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1	0,75
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen		108.871
Beloningen betaalbaar op termijn		-
Totaal bezoldiging 2016	-	108.871

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12 [indien van toepassing]

Er waren in 2017 of 2016 geen leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking.

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A. Heinen	A. Bron	G. Hollemans
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	1.500	2.358	2.358
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	16.050	10.700	10.700
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	NVT	NVT	NVT
Totaal bezoldiging	1.500	2.358	2.358
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	1.500	2.083	2.084
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totaal bezoldiging 2016	1.500	2.083	2.084

I. Bestemming van het resultaat 2017

Het exploitatieresultaat over 2017 bedraagt

Hiervan is te bestemmen voor:

Algemene reserve	102.533-
Bestemmingsreserve ouderbijdragen	28.577

Totaal	<u>73.955-</u>

J. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier vermeld moeten worden.

K. ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Bestuurder
(Vaststelling)

M. Liebregt

Datum vaststelling jaarrekening

Toeziçhthouders
(Goedkeuring)

A. Heinen
Voorzitter

Datum goedkeuring jaarrekening

J. van Stiphout

A. Bron

W. Achthoven

OVERIGE GEGEVENS

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Basisschool De Rank
Koekoekstraat 1
5702 PM HELMOND

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Basisschool De Rank te HELMOND gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Basisschool De Rank op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Basisschool De Rank, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarsse
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarsse

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 2 juli 2018
Wijs Accountants

Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

D1 Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	42557
Naam instelling	Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs
Adres	Koekoekstraat 1
Postcode / Plaats	5702 PM Helmond
Telefoon	0492-525418
E-mail	info@rankhelmond.nl
Internet-site	www.rankhelmond.nl

Brin	Naam	Sector
07LW	De Rank	PO